

УДК 70.012

Івашко О. Д.,

*магістр кафедри теорії архітектури**Київський національний університет будівництва і архітектури*e-mail: yulia-ivashko@ukr.net

orcid.org /0000-0002-9194-2153

**ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПЕРЕПРОФІЛЮВАННЯ
ПРОМИСЛОВОЇ БУДІВЛІ ПІД АРТ-КЛАСТЕР
(НА ПРИКЛАДІ КОЛИШНЬОГО ПИВОВАРНОГО ЗАВОДУ РІХЕРТА
НА ВУЛ. ФРУНЗЕ, 35)**

Анотація: в статті наведено авторські проектні пропозиції щодо трансформації під арт-кластер промислового підприємства. Будівля є пам'яткою архітектури, і історичні фасади повинні залишатись в первісному вигляді. Будівлі радянського періоду підлягають знесенню, на їх місці запропоновані сучасні об'єми, які контрастують з історичною частиною комплексу.

Ключові слова: арт-кластер, трансформація, проектні пропозиції, завод Ріхерта.

1. Інженерно-геологічні умови ділянки проектування і технічний стан будівлі.

Будівлі колишнього пивоварного підприємства М. В. Ріхерта займають ділянку по вулиці Фрунзе (до 1939 р. – Кирилівської, до 1869 р. - Плоскої), № 35 і розташовані у так званій Плоскій частині м. Києва, біля підніжжя й на схилі гори Юрковиці (відома також як Лиса гора, Серховиця) і обмежена по фронту червоною лінією забудови вул. Фрунзе, а з флангів і тилу – суміжними садибами.

За результатами проведених інженерно-геологічних вишукувань, весь комплекс умовно розділений на три ділянки: корпуси А, Б і В. В зоні А (історична частина) – розміщення корпусу в межах перехідної зони від алювіальної високої тераси р. Дніпро до його корінного схилу, що обумовлює відмінну інженерно-геологічну ситуацію різних частинах корпусу А. В зоні Б нерозчленовані алювіально-делювіальні ґрунти мають за розрізом різку літологічну зміну, що свідчить про їх неоднорідність та наявність на загальному тлі більш слабких зон. Крім цього, ґрунти на ділянці В води типу верховодка без додаткових протизсувних заходів в подальшому можуть утворити більш потужний горизонт верховодки.

Об'єкт проектування – колишній пивоварний завод Ріхерта знаходиться в історичній частині Подолу, між двома станціями метро – Контрактова площа і площа Тараса Шевченка. Історичний корпус, перебудований на початку ХХ століття із застосуванням елементів модерну, і більш пізні прибудови радянських часів з боків та з двору знаходяться в аварійному стані. Згідно висновків експертної комісії, яка оцінювала технічний стан всіх частин комплексу, збереженню підлягає тільки історичний корпус і димар.

Крім цього, перепрофілювання об'єкту під нові функції вимагає зміни зовнішнього образу і організації навколишнього середовища.

За розподілом охоронних зон, відповідно до розпорядження Київської міської державної адміністрації № 979 від 17.05.2002 р., будівля належить до зони регулювання забудови третьої категорії, де має бути врахований композиційний характер традиційного історичного середовища, забезпечується збереження планувально-просторової композиції, візуальних зв'язків, для нового будівництва є необхідним дотримання основних прийомів та масштабу, характерних для історичної забудови традиційного історичного середовища.

2. Ідея проекту

Базуючись на європейському досвіді трансформації непрацюючих промислових підприємств під арт-кластери і враховуючи необхідність дотримання вітчизняного пам'яткоохоронного законодавства (будівля колишнього пивоварного заводу Ріхерта є пам'яткою архітектури місцевого значення) була запропонована ідея проекту, яка полягає в створенні середовища мистецтв, розрахованого апріорі на всіх бажаючих, в створення безбар'єрної можливості ділитися творчим досвідом і відкривати можливості розвитку творчого потенціалу в нових напрямках (рис.1).

Ідея проекту полягає в ревіталізації непрацюючої будівлі під арт-кластер з одночасним збереженням індустриальної історії об'єкту і вдалого поєднання її з сучасною арт-направленістю.

Результатом проектного рішення є збереження історичного корпусу і димаря, реконструкція з розширенням нежитлової частини. Внутрішній простір в історичному корпусі розділяється згідно новому переплануванню під майстерні і адміністративну частину, згідно сучасних протипожежних і евакуаційних норм змінюється розташування сходів (в т.ч. евакуаційних), додаються ліфтові шахти.

З боку двору до дворової частини історичного корпусу згідно обрисам старих корпусів, які підлягають знесенню, прибудовується нова частина корпусу, виконана в сучасних матеріалах.

Рис.1. Проектні пропозиції О.Івашко щодо трансформації колишнього пивоварного заводу Ріхерта під арт-кластер

Функціональне зонування вирішується наступним чином: в підвальній частині, там, де це дозволяють інженерно-геологічні умови, розташовуються технічні і складські приміщення, перший поверх виділяється під розвиток малого бізнесу, під торгіву функцію і змінні івент-простори, другий поверх займають експозиції, третій поверх – фуд-корт. Ззаду, з орієнтацією в протилежний від вулиці бік розташовується коворкінг на 280 місць з повним набором відповідних функцій.

Згідно з європейським досвідом вирішується архітектурний образ: цегляний історичний корпус відновлюється з відтворенням декору і обличковується фасадною цеглою, в новій частині дах з схилами в поєднанні з темно-сірим сайдінгом та цегляними стінами першого поверху підкреслюють індустріальний образ будівлі і підсилює зв'язок з історичним минулим.

За основу проектування було взято такі об'єкти, як “Арт-інкубатор” в м. Лодзь, “Бротфабрик” у Відні (інакше – Анкер), а також російські аналоги “Винзагод” і “Флакон”.

Проектні пропозиції полягають в наступному: максимально зберігається старий корпус і димар, які підлягають охороні. При цьому розчищується від пізніх нашарувань головний вхід, проводиться оббудова старого корпусу зліва, справа і з двору підкреслено сучасними гострокутними і прямокутними об'ємами з використанням сучасних матеріалів і каркасу. Головна ідея проекту полягає в контрастному поєднанні старовинної дрібномасштабної дрібно

декорованої цегляної забудови (цегляне мурування очищується від тиньку і пофарбувань, доповнюються втрати в муруванні, відтворюється втрачений цегляний декор) і сучасної крупномасштабної забудови з застосуванням великих площин скла і металу. В старій частині зберігається дрібночарунковий принцип розпланування, тому тут розташовані авторські магазини і невеликі майстерні. Аварійні дворові корпуси, які не становлять архітектурної цінності, зносяться, і на їх місці приблизно за тим самим обрисом в плані зводиться новий 2-поверховий об'єм, де в найбільш віддаленій частині розташований коворкінг, а вхід до цієї частини знаходиться біля димаря, через великий двохсвітовий атриум з ескалаторами. На другому поверсі розташована зона галерей і виставок.

Висновки

Таким чином, на основі аналізу існуючого досвіду і специфіки ділянки проектування з історичним об'єктом було створено сучасний арт-об'єкт, заснований на контрастному поєднанні історичної частини з дрібночарунковими приміщеннями і нових прибудов, з метою осучаснення будівлі і можливості розміщення приміщень з новими функціями. Новаторське призначення об'єкту підкреслено також малими архітектурними формами – лавками зигзагоподібної форми, кріслами-мішками в зоні відпочинку, абстрактними скульптурами та вказівниками.

Перелік джерел

1. ДАМК. – Ф.100. – Оп.1. – Спр.2078.
2. ДАМК. Ф.143. – Оп.2. – Спр.1865. – Арк.4, 46.
3. ДАМК. Ф.143. – Оп.2. – Спр.1922. – Арк.14, 15, 35.
4. ДАМК. Ф.Р-330. – Оп.4. – Спр.102.
5. ДАКО. Ф.1. – Оп.241. – Спр.290. – Арк.1.
6. ДАКО. Ф.1. – Оп.244. – Спр.357. – Арк.1.
7. Колишній пивоварний завод М.В. Ріхерта. Коротка історико-архітектурна довідка. Підг. М.Б. Кальницький. 14 стор.

Аннотація

Александр Ивашко, магистр кафедры теории архитектуры Киевский национальный университет строительства и архитектуры.

Проектные предложения относительно перепрофилирования промышленного здания под арт-кластер (на примере бывшего пивоваренного завода Рихерта на ул. Фрунзе, 35).

В статье приведены авторские проектные предложения по трансформации под арт-кластер промышленного предприятия. Здание является памятником архитектуры, и исторические фасады должны оставаться в первоначальном виде. Здания советского периода подлежат сносу, на их месте предложены современные объемы, которые контрастируют с исторической частью комплекса.

Ключевые слова: арт-кластер, трансформація, проектні пропозиції, завод Рихерта.

Annotation

Aleksandr Ivashko, magister of the cathedra of Theory of architecture Kyiv National University of Construction and Architecture.

Projecting propositions of transformation of the plant into art-cluster (at the example of last Rihert's beer plant on Frunze str., 35).

Art clusters are a modern type of object that actively influences on the transference of urban space.

In article were mentioned the author's projecting propositions of transformation Rihert's plant on Frunze str.,35 into art-cluster. This building is the architectural monument that's why the historical facades must state in first condition. At the place of destroyed Soviet buildings proposed the modern buildings in contrast with the historical part of the complex.

The analysis of the functional filling of art-clusters allows to select the determining signs of art-cluster and its difference from a cluster, house of creation, museum, theater, other withstand spectacle establishments.

Completing the list of the most widespread functions of art-clusters (museums, exhibitions, lecture halls, mediafolders, workshops, showroom, covorking's, shops, open-spaces, of pop-ap directions, establishments of public food consumption), it is necessary follows to define the special role in the functional filling of art-clusters of food-courts and establishments of public food consumption (bistro, restaurants, cafes, bars).

Key words: art-cluster, transformation, projecting propositions, Rihert's plant.

УДК 624.01

Петренко Ю.В., к.т.н., доцент

petrenko_yuri@ukr.net, orcid.org / 0000-0002-0153-5520,

Гнат Г.О., к. арх.

gnatgalyna@gmail.com, orcid.org / 0000-0003-3459-3636,

Національний університет «Львівська політехніка»

**СУЧАСНІ МЕТОДИ ПІДСИЛЕННЯ ФУНДАМЕНТІВ
ІСТОРИЧНИХ СПОРУД**

Анотація: присвячена проблемам нового будівництва та реконструкції в історичному середовищі, що передбачає відновлення, посилення і збереження функцій конструктивних елементів стародавніх споруд, з якими межує ділянка, де ведуться будівельні роботи.